

Verebi Értéktár Bizottság
Vereb, Fő út 10.
2477

Jegyzőkönyv

Készült a Verebi Értéktár Bizottság 2025. szeptember 3-án 16 órakor tartott üléséről Vereb Község Önkormányzata tanácskozó termében.

Jelen vannak:

Kerekes Erzsébet, a Verebi Értéktár Bizottság elnöke,
Nyárainé Boromisza Klára, a Verebi Értéktár Bizottság tagja,
Varjas Tímea a Verebi Értéktár Bizottság tagja.

Kerekes Erzsébet elnök köszönti a megjelenteket, megállapítja, hogy a Verebi Értéktár Bizottság határozatképes, a 3 bizottsági tag jelen van.

A jegyzőkönyv vezetésére Kerekes Erzsébetet választották meg egyhangúlag.

Ismerteti a napirendi pontokat:

1. Vereb község HÉSZ módosítási tervezetének véleményezése
2. A helyi értékeink felülvizsgálata
3. 2025. 1. félévéről beszámoló összeállítása a következő képviselő-testületi ülésre.

A napirendet a bizottság egyhangúlag elfogadta.

I. napirendi pont

Kerekes Erzsébet elnök felkéri a bizottság tagjait, hogy tekintsék át az előzetesen kiküldött Vereb község HÉSZ módosítási tervezetet.

A Verebi Értéktár Bizottság a következő észrevételeket és javaslatokat teszi:

Vereb Község Önkormányzat jelenleg hatályos 2/2012. (II. 6.) Ök. rendelete a Helyi Építési Szabályzatról még nem tartalmazhatta Vereb Község Önkormányzat 43/2013. (V. 31.) számú határozatát a Verebi Értéktár Bizottság létrehozásáról, annak feladat- és hatásköréről.

Szükséges ezt jeleznünk a HÉSZ módosítási tervezetéhez, mert nem szerepel benne a Verebi Értéktár Bizottság.

A bizottság feladat- és hatáskörét a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény, valamint a magyar nemzeti értékek és hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet (kormányrendelet) tartalmazza.

A bizottság feladata a települési helyi értékek körének meghatározása, dokumentálása, nyilvántartása; lehetőségek szerinti védelme, valamint a megőrzés feltételeinek biztosítása.

Javasolják a képviselő-testületnek, ahol a polgármester és képviselő-testület szerepel, oda a bizottságot emeljék be.

A bekezdések számozásai hibásak!

„30.§. A helyi védelem alá helyezésnek és a helyi védelem megszüntetésének szabályai:

(1) A helyi védelem alá helyezési vagy annak megszüntetése iránti eljárást bármely természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet kezdeményezheti írásban.

(2) A helyi védelem alá helyezést kezdeményező javaslatnak tartalmaznia kell:

a) a helyi védelemre javasolt építészeti örökség megnevezését, egyedi védelem esetén a címét és helyrajzi számát, területi védelem esetén a terület térképi lehatárolását a helyrajzi számok megjelölésével,

b) a helyi védelem alá helyezés kezdeményezésének indoklását, c) a kezdeményező megnevezését, lakcímét vagy székhelyét, egyéb elérhetőségét,

(3) A helyi védelem megszüntetésére vonatkozó kezdeményezésnek tartalmaznia kell:

a) a helyi védett érték megnevezését, címét és helyrajzi számát,

b) helyi védelem megszüntetésére irányuló kezdeményezés indokolását, és

c) a kezdeményező megnevezését, lakcímét vagy székhelyét, egyéb elérhetőségeit,

(4) Amennyiben a helyi védelem alá helyezést vagy annak megszüntetését kezdeményező javaslat nem tartalmazza a jelen rendeletben meghatározott kellékeket, a **polgármester** a kezdeményezőt 30 naptári napos határidővel hiánypótlásra hívja fel. Amennyiben a hiánypótlási felhívás eredménytelenül eltelik a **polgármester** a javaslatot érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.

(5) (4) A helyi védelem alá helyezési vagy a helyi védelem megszüntetése iránti eljárásban érdekeltnek kell tekinteni:

a) javaslattal érintett földrészlet, ingatlan tulajdonosát, haszonélvezőjét,

b) műalkotás esetén az alkotót vagy a szerzői jog jogosultját,

c) a kezdeményezőt.

(6) (5) A helyi védelem alá helyezés vagy a helyi védelem megszüntetése iránti eljárás kezdeményezéséről, az önkormányzat honlapján 15 napon belül tájékoztatást kell közzétenni, továbbá írásban értesíteni kell a 30.§. (5) bekezdés szerinti érdekeltet. kezdeményezéssel kapcsolatban az érdekelt egyedi védelem esetén az értesítés átvételét követő 15 napon belül írásban észrevételt tehetnek.

(7) (6) A helyi védelem alá helyezésről vagy a helyi védelem megszüntetéséről a **képviselő-testület** a 30.§. (5) bekezdésben meghatározott érdekeltet észrevételeinek figyelembevételével dönt.

(8) (7) A helyi védelem alá helyezéssel vagy a helyi védelem megszüntetésével kapcsolatos **képviselő-testületi** döntésről 15 napon belül írásban értesíteni kell a 30.§. (5) bekezdés szerinti érdekeltet.

(9) (8) Ha egy helyi védelem alatt álló érték országos védelem alá kerül, a helyi védelem megszűnik.

(10) (9) Helyi védelem elrendelése, illetve megszüntetése csak jelen rendelet módosításával történhet, kivéve a 30.§. (9) bekezdésben szereplő esetet.

(11) (10) Az Önkormányzat a helyi egyedi védelem alatt álló értéket - annak értékeit nem sértő módon, de a közterületről jól láthatóan – az e célra rendszeresített, egységes táblával jelöli meg. A helyi egyedi védelem tényét közlő tábla elkészíttetése, kihelyezése, karbantartása az önkormányzat feladata. A tábla kihelyezését az érintett ingatlan tulajdonosa, haszonélvezője tűrni köteles.

(12) (11) A helyi védelem alá helyezett értékek nyilvántartásának vezetéséről a jegyző a külön jogszabályban foglaltak szerint gondoskodik.

(13) (12) Helyi egyedi védelem alatt állnak a 6. és 7.mellékletben meghatározott értékek.

(14) (13) A helyi egyedi védelem alatt álló érték karbantartása, állapotának megóvása a tulajdonos, haszonélvező kötelezettsége.

A helyi egyedi védelem alatt álló érték megfelelő fenntartását és megőrzését megfelelő használattal kell biztosítani.

Helyi egyedi védelem alatt álló érték nem bontható le.

Helyi védelem alatt álló műtárgyak, műalkotások közül a kereszt, szobor, emlékmű áthelyezhető.

(15) (14) A helyi egyedi védelem alatt álló építmények eredeti külső megjelenését:

a) egészének és részleteinek külső geometriai formáit, azok rész és befoglaló méreteit

b) eredeti anyaghasználatát egészében és részleteiben

c) eredeti színhasználatát meg kell őrizni vagy helyre kell állítani.

(16) (15) Ha a helyi egyedi védelem alatt álló építmény egy részét vagy részletét korábban az eredetitől eltérő megjelenésűvé alakították át, az építmény egészére vagy lehatárolható – az átalakított részt is magában foglaló – részegységére kiterjedő felújítás során azt

a) az eredeti állapotnak megfelelően, vagy

b) ha az eredeti állapotra vonatkozó dokumentum nem lelhető fel, akkor a homlokzatot az épület megmaradt eredeti díszítőelemeinek vagy hasonló korú és stílusú épületek díszítőelemeinek, anyaghasználatának, színezésének alkalmazásával kell helyreállítani.”

A 6. és a 7. melléklet is javításra szorul:

A Szabadság tér 25. Hrsz 294 alatti majorsági épületegyüttes nincs, a tulajdonos elbontatta, csak a kastélyszínház épülete van meg, ami megyei érték lett, 2016 óta pedig műemlék.

Kimaradtak a téglaboltozatos pincék Hrsz. 355/2. és Hrsz 355/3, amik a Verebi Értéktár Bizottság határozata alapján helyi értékek.

6. melléklet

Helyi védett művi értékek

1. Fő út 16. Hrsz 23 alatti kovácsműhely

2. Fő út 32. Hrsz 30 alatti lakóépület

3. Szabadság tér 25. Hrsz 294 alatti majorsági épületegyüttes kastélyszínház

4. Berényi utcai Vereb-Pázmánd vízfolyás feletti kőhíd

5. Szabadság tér Hrsz 589 alatti református templom

6. Hrsz 02/2 alatti Pogánykő

7. Téglaboltozatos pincék Hrsz. 355/2. és Hrsz 355/3

A Cseresznye fasort Hrsz 027 út mellett ki kéne venni, mert a fák kihaltak, a pótlások a vegyszerezést nem viselték el.

A 4. értéknél a Végh nevet törlésre javasoljuk.

7. melléklet

Helyi védett természeti értékek

1. Cseresznye fasor Hrsz 027 út mellett
2. Madár cseresznyés fasor Hrsz 037 út mellett
3. Gesztenye fasor Hrsz 580/15 út mellett
4. A Végő kastélykert erdőterülete, az öreg tölgy és platán fáival

II. napirendi pont

A helyi értékeink felülvizsgálata

Bizottságunk áttekintette a helyi védett művi és természeti értékeket.

A 2016 óta műemléki védelem alatt álló kastélyszínházat kiveszi a helyi védelemből a jogszabályoknak megfelelően, mert a helyi védelem megszűnik, ha egy helyi védelem alatt álló érték országos védelem alá kerül. Mivel a 1/2013. (VII. 8.) VÉB határozattal került be, így határozattal szűnik meg.

A Verebi Értéktár Bizottság 3 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül döntött.

1/2025. (IX. 03.) VÉB határozat a kastélyszínház helyi védelemből való megszüntetéséről.

Helyi védelem megszüntetéséről határozott a Cseresznye fasor, Hrsz 027 út mellett teljes hosszában is.

Indok: a fák kihaltak, előregedtek, a többszöri pótlások a mellette lévő szántóföldekről érkező rendszeres vegyszerezést nem viselték el.

A Verebi Értéktár Bizottság 3 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül döntött.

A 2/2025. (IX. 03.) VÉB határozatával megszüntette a Hrsz 027 út melletti Cseresznye fasor helyi védett természeti érték besorolását.

A bizottság döntéséről Vereb Község Önkormányzatát, mint tulajdonost értesítjük.

Az 1958 óta műemléki védelem alatt álló római katolikus templomot szintén kiveszi a helyi védelemből a jogszabályoknak megfelelően, mert a helyi védelem megszűnik, ha egy helyi védelem alatt álló érték országos védelem alá kerül. Mivel a 3/2013. (VII. 8.) VÉB határozattal került be, így határozattal szűnik meg.

A Verebi Értéktár Bizottság 3 igen szavazattal, ellenszavazat nélkül döntött.

3/2025. (IX. 03.) VÉB határozat a Nepomuki Szent János Római Katolikus Templom helyi védelemből való megszüntetéséről.

Még szóba került témák:

Kerekes Erzsébet: Jelzem, a babakiállítás méltatlan állapotba került az iskola aulájában. A plexi nagyon sok helyen eltörött vagy repedt, a por jelentősen látszik a babák ruházatán. A babák helyhiány miatti zsúfoltsága zavaró, kinőtték a helyüket.

Varjas Tímea: Kérem, a babakiállításról képek készítését és annak megküldését a további javaslatok, intézkedések megbeszéléséhez képviselő-társaimmal.

Kerekes Erzsébet köszönettel vette.

Nyárainé Boromisza Klára: Aggódok a közösségi házban megszüntetett kiállítási anyagért. Mivel magánemberekhez kerültek, kérem, legyen átadás-átvételi jegyzőkönyv, hogy kinél mi került elhelyezésre.

Kerekes Erzsébet: Jogos a felvetés. Igen, van már ilyen szerződés és folyamatban is vannak.

Nyárainé Boromisza Klára: Tervezünk-e mi vagy más Szénási Sándor születésének 100. évfordulójára valamilyen megemlékezést?

Kerekes Erzsébet: Örülök a kérdésnek, mert Szénási Sándor irodalmi hagyatéka szintén helyi érték. Bízom benne, a református egyházzal sikerül decemberben megemlékezést tartani egy istentisztelet keretében, amihez Nagy Dávid lelkipásztor és a presbitérium segítségét kérnénk.

Nyárainé Boromisza Klára: Jó lenne, ha a személyes dolgaiból, ami a helytörténeti gyűjteménybe is került, egy kis kiállítás is lenne. Szívesen adok hozzá még dokumentumokat.

Kerekes Erzsébet: Köszönjük szépen! Tímea segítségét kell kérnünk, mert a verebi könyvtárban külön gyűjtöttem a helytörténeti dolgokat, konkrétan Szénási Sándor műveit, de a könyvtár kiköltöztetése miatt nem tudom, hol találhatók meg. A szakmai segítségemet nem kérték a dobozoláskor.

Varjas Tímea: Felajánlom, akik a könyveket bedobozolták (bízva, hogy feliratozták) megkérem, szedjék elő a kiállításra.

Kerekes Erzsébet: További aggodalmam, a szintén helyi értéket képviselő Váradi Biblia és az Öreg debreceni énekeskönyv megfelelő körülmények között van-e tárolva. A régi nyomtatványok tekintetében szigorúan előírják a hőfokot, a páratartalmat, a fényt, a gerinc védelmét, a szabad kézzel foghatóságot stb. Az eszmei értékük több millió forint!

Varjas Tímea: Magam sem tudom, jelen pillanatban hol tárolják a könyveket.

Nyárainé Boromisza Klára: Emlékszem, Kocsis Csaba megzenésítette Szénási Sándor egyik versét.

Kerekes Erzsébet: Csabával felveszem a kapcsolatot és megkérdezem, rendelkezésünkre bocsátaná-e a kottát, hogy a református zenekar betanulhassa és eljátszhassa, ha érdekli őket.

A bizottság a továbbiakban felkérte Kerekes Erzsébetet, hogy egyeztessen a református egyház képviselőivel.

III. napirendi pont

2025. 1. félévéről beszámoló összeállítása a következő képviselő-testületi ülésre.

Az első félévben bizottságunk észrevételt és javaslatot nem kapott.

A bizottság a határozatokról 15 napon belül értesíti a képviselő-testületet.

Felelős: Kerekes Erzsébet elnök

Határidő: 2025. szeptember 19.

További hozzászólás nem lévén a bizottság elnöke megköszönte a részvételt és a bizottság ülését 17:55 bezárta.

Kmft.

Kerekes Erzsébet

Kerekes Erzsébet
VÉB elnök

Nyárainé Boromisza Klára

Nyárainé Boromisza Klára
VÉB tag

Varjas Tímea

Varjas Tímea
VÉB tag